

Een eindje verder op het pad komt een man achter een rotsblok vandaan.

We – hij en ik – bevinden ons aan de verste kant van een donker meertje dat verscholen ligt in de komvormige top van deze berg. De lucht boven ons is melkblauw, er groeit op deze hoogte niets meer, dus ik ben hier alleen met hem, met de rotsen en het stille, zwarte water. Hij heeft zijn in bergschoenen gestoken voeten aan weerszijden van het smalle pad geplaatst en hij lacht.

Ik realiseer me een paar dingen. Dat ik hem al eerder ben tegengekomen, wat lager in het dal. Toen hebben we elkaar gegroet, op de gemoedelijke maar vluchtige manier waarop wandelaars dat doen. Ik realiseer me ook dat er op dit afgelegen deel van het pad niemand dichtbij genoeg is om me te horen roepen. En dat hij me heeft opgewacht: hij heeft dit zorgvuldig en nauwkeurig gepland, en ik ben in zijn val gelopen.

Dat alles dringt in een flits tot me door.

Vandaag – een dag waarop ik bijna doodga – begon al vroeg voor mij, kort na zonsopkomst, toen mijn wekker plots aan zijn ratelende dans naast mijn bed begon. Ik moest mijn uniform aantrekken, de caravan uit gaan, en op mijn tenen over een paar stenen treetjes naar een

verlaten keuken lopen, waar ik de ovens, de koffiezet-apparaten en de broodroosters aanzette, vijf grote broden sneed, de ketels met water vulde, en veertig papieren servetten vouwde tot orchideeën met open bloemblaadjes.

Ik ben net achttien geworden en het is me gelukt om te ontsnappen. Aan alles: thuis, school, ouders, examens, het wachten op de uitslag. Ik heb een baantje gevonden, ver van iedereen die ik ken, in wat in de advertenties een 'holistisch, alternatief toevluchtsoord' wordt genoemd, aan de voet van een berg.

Ik dien het ontbijt op, ik ruim het ontbijt af, ik veeg tafels schoon, ik herinner de gasten eraan dat ze hun sleutels achter moeten laten. Ik ga naar de kamers, maak de bedden op, verschoon de lakens, ruim op. Ik raap kleren, handdoeken, boeken, schoenen, etherische oliën en meditatiematjes van de vloer. Ik ontdek door wat de rondslingerende spullen in de kamers me vertellen dat mensen niet altijd zijn zoals ze lijken. De tamelijk pedante, veeleisende man die per se een bepaald tafeltje, bepaalde zeep, en volkomen vetvrije melk wil, heeft een voorliefde voor donszachte kasjmieren sokken en overvloedig gedessineerd zijden ondergoed. De vrouw die 's avonds met een zorgvuldig dichtgeknoopte bloes, neergeslagen blik en uitgegroeid permanent aan tafel zit, heeft een nachtelijk alter ego wier SM-uitdossingen een voorliefde voor de ruitersport verraden: teugels, een klein leren zadel, een rank maar gemeen zilverkleurig zweepje. Het stel uit Londen, dat zo verbazingwekkend en jaloersmakend volmaakt lijkt – ze houden aan tafel elkaars gemanicuurde hand vast, maken vrolijke wandelingen in de schemering, laten mij hun trouwfoto's zien – heeft een kamer die doordrenkt is van treu-

righeid, van hoop, van verdriet. Het plankje boven de wastafel staat vol ovulatietesten. Stapels vruchtbaarheidsmedicijnen op het nachtkastje. Die raak ik niet aan, om daarmee te zeggen: dit heb ik niet gezien, niet opgemerkt, ik weet nergens van.

De hele ochtend ben ik bezig om weg te werken, te regelen, het leven van anderen te vergemakkelijken. Ik ruim menselijke sporen op, verwijder elk bewijs dat ze hebben gegeten, geslapen, gevreeën, ruziegemaakt, gebaad, kleren hebben gedragen, kranten hebben gelezen, haren, huidschilfers, stoppels, bloed en teennagels hebben afgescheiden. Ik stof af, loop door de gangen en trek de stofzuiger aan een lang snoer achter me aan. Daarna volgen, als ik geluk heb, vanaf lunchtijd vier uren waarin ik kan doen wat ik wil voordat mijn avonddienst begint.

Ik ben dus naar het meer gewandeld, zoals ik in mijn vrije tijd zo vaak doe, en vandaag besloot ik om een of andere reden het pad te nemen dat helemaal naar de overkant leidt. Waarom? Ik weet het niet meer. Misschien was ik vroeger klaar met mijn werk, misschien waren de gasten minder slordig dan anders, en kon ik eerder weg uit het pension. Misschien heeft het heldere, zonnige weer me verleid om van mijn gebruikelijke route af te wijken.

Op dit punt in mijn leven heb ik bovendien nog geen reden gehad om het landelijke gebied te wantrouwen. Ik heb een zelfverdedigingscursus gedaan in het dorps-huis van het Schotse dorp waar ik in mijn puberteit woonde. De leraar, een tonvormige man in judopak, schetste met onrustbarende gretigheid allerlei griezel-scenario's. Het is 's avonds laat en je komt uit de pub, zei hij dan, waarbij hij ons een voor een aankeek vanonder zijn overdadig woekerende wenkbrauwen, en dan

schiet er een enorme kerel uit een steegje en grijpt je vast. Of: je staat in een smal gangetje in een nachtclub en een dronken kerel duwt je tegen de muur. Of: het is donker en mistig, je staat te wachten voor het stoplicht en dan grijpt iemand de riem van je handtas vast en drukt je tegen de grond. Zulke beschrijvingen van penibele situaties eindigden altijd met dezelfde vraag, die ons met een zekere wellustige retoriek werd gesteld: En, wat zou je dan doen?

We oefenden door onze elleboog tegen de keel van onze imaginaire belager te planten, waarbij we met onze ogen rolden, want we waren tenslotte pubermeisjes. We repeteerden om beurten onze allerhardste schreeuw. We somden gehoorzaam en verveeld de zwakke punten van het mannenlichaam op: ogen, neus, keel, kruis, knie. We geloofden dat we het allemaal wel zo'n beetje wisten, dat we de op de loer liggende vreemde, de dronken belager, de tasjesdief wel aankonden. We wisten zeker dat we in staat waren ons te bevrijden uit hun greep, door hun een knietje te geven of hun met onze nagels de ogen uit te krabben; we dachten wel een uitweg te kunnen vinden uit die angstaanjagende maar vreemd opwindende scenario's. We leerden dat we la-waai moesten maken, de aandacht moesten trekken, moesten schreeuwen, politie! Ik denk dat we ook een duidelijke boodschap meekregen. Steegjes, nachtclubs, cafés, bushaltes, stoplichten: het gevaar school in de stad. Daarbuiten, of in landelijke dorpjes zoals het onze, waar geen nachtclubs, steegjes en zelfs geen stoplichten waren, gebeurden zulke dingen niet. Daar konden we doen wat we wilden.

Maar toch staat daar die man, hoog op een berg, hij blokkeert het pad, wacht me op.

Het lijkt me belangrijk om geen angst te tonen, om mee te spelen. En dus loop ik door, zet ik de ene voet voor de andere. Als ik me omdraai en wegren, kan hij me binnen enkele seconden inhalen, en bovendien heeft wegrennen iets onthullends, iets definitiefs. Het zou aan ons beiden duidelijk maken wat voor situatie dit is, en die zou erdoor kunnen escaleren. Ik heb geen keus behalve doorgaan, en doen alsof dit volkomen normaal is.

‘Daar ben je weer,’ zegt hij tegen me, en hij laat zijn ogen over mijn gezicht, mijn lichaam, mijn blote, modderige benen glijden. Het is eerder een taxerende dan een wellustige blik, eerder berekenend dan begerig: de blik van een man die iets uitwerkt, de logistiek van een daad bedenkt.

Ik kan hem niet in de ogen kijken, ik kan hem niet direct aankijken, niet helemaal, maar ik ben me bewust van zijn dicht bijeen staande ogen, zijn aanzienlijke lengte, zijn ivoorkleurige snijtanden, zijn vuisten die om de banden van zijn rugzak zijn geklemd.

Ik moet mijn keel schrapen voordat ik ‘Hallo’ kan zeggen. Ik geloof dat ik knik. Ik draai wat opzij om hem te kunnen passeren en ruik een scherpe mengeling van vers zweet, leer van zijn rugzak, een of andere zware, chemische aftershave die me vaag bekend voorkomt.

Ik ben hem voorbij, ik loop door, het pad ligt voor me open. Ik merk op dat hij voor zijn hinderlaag het hoogste punt van de wandeling heeft gekozen: ik heb een hele klim achter de rug, en op dit punt zal ik de berg weer afdalen, naar mijn pension, naar mijn avonddienst, naar mijn werk, mijn leven. Hiervandaan gaat het alleen maar bergafwaarts.

Ik zorg dat mijn tred zelfverzekerd is, resoluut, maar niet bang. Ik ben niet bang, zeg ik tegen mezelf boven

het oorverdovende gebonk van mijn hartslag uit. Misschien, denk ik, ben ik vrij, misschien heb ik de situatie verkeerd beoordeeld. Misschien is het volkomen normaal om op een afgelegen pad jonge meisjes op te wachten en ze dan niets te doen.

Ik ben achttien. Net. Ik weet nog bijna niks.

Maar ik weet wel dat hij vlak achter me is. Ik hoor de stappen van zijn schoenen, het ruisende geluid van de stof van zijn broek – een of ander ademend, weerbestendig spul.

En daar is hij weer, hij komt naast me lopen. Vlak naast me, met zijn arm tegen mijn schouder, zoals een vriendin zou doen, zoals ik met klasgenoten van school naar huis loop.

‘Mooi weertje,’ zegt hij, waarbij hij me aankijkt.

Ik hou mijn hoofd gebogen. ‘Ja,’ zeg ik. ‘Inderdaad.’

‘Heel warm. Misschien dat ik even ga zwemmen.’

Er is iets vreemds aan zijn uitspraak, valt me op terwijl we samen met snelle, synchrone passen het pad af lopen. Zijn woorden stikken halverwege de lettergreep, zijn r is zacht, zijn t overdreven gearticuleerd, zijn intonatie is vlak, vrijwel uitdrukkingloos. Misschien is hij niet helemaal ‘goed bij’, zoals ze dat zeggen, net als de man die vroeger bij ons in de straat woonde. Die had sinds de oorlog niets meer weggegooid en zijn voortuin was net als het kasteel van Doornroosje totaal overwoekerd met klimop. We probeerden altijd te raden wat er onder die bladdraperieën schuilging: een auto, een hek, een motorfiets? Hij droeg gebreide mutsen, bedrukte tanktops en te kleine pakken die ooit mooi waren geweest en nu onder de kattenharen zaten. Als het regende, sloeg hij een vuilniszak om zijn schouders. Soms kwam hij bij ons aan de deur met een dichtgeritste zak

vol kittens waarmee we mochten spelen; andere keren was hij dronken, des duivels, en ging hij met een woeste blik tekeer over verdwenen ansichtkaarten; dan nam mijn moeder hem bij de arm en bracht hem naar huis. 'Hier blijven,' zei ze dan tegen ons, 'ik ben in een mum van tijd terug,' waarna ze met hem over de stoep wegliep.

Misschien is dat wel alles, denk ik met een overwel digend gevoel van opluchting. Deze man is misschien alleen wat excentriek en anders, net als onze buurman. Die is inmiddels dood, zijn huis is ontruimd en ont smet, de klimop gekapt en verbrand. Misschien moet ik vriendelijk zijn, net als mijn moeder. Mededogend.

Ik kijk opzij naar hem, terwijl we met snelle pas doorlopen langs het meer. Ik glimlach zelfs.

'Zwemmen,' zeg ik. 'Dat klinkt goed.'

Hij antwoordt door de riem van zijn verrekijker om mijn hals te doen.

Ongeveer een dag later loop ik het politiebureau in het nabijgelegen dorp binnen. Ik wacht op mijn beurt tussen mensen die aangifte komen doen van een verloren portemonnee, een weggelopen hond, een bekraste auto.

De agent achter de balie luistert, met zijn hoofd een beetje scheef. 'Heeft hij je iets aangedaan?' is zijn eerste vraag. 'Die man, heeft hij je aangeraakt, geslagen, of een oneerbaar voorstel gedaan? Iets ongepast gezegd?'

'Nee,' zeg ik, 'dat niet, maar...'

'Maar wat?'

'Dat was hij wel van plan,' zeg ik. 'Hij zou het gaan doen.'

De agent neemt me op. Ik heb een afgeknipte en opgelapte broek aan, meerdere zilveren ringetjes in het

kraakbeen van mijn oren, afgetrapte gymschoenen, een t-shirt met een plaatje van een dodo en de tekst: HAVE YOU SEEN THIS BIRD? In mijn wilde manen – een ander woord is er niet voor – heeft een van de gasten, een Nederlandse vrouw met een sereen gezicht die met haar harp en een handwerksetje en vilt naar het pension is gekomen, kralen en veertjes gevlochten. Ik zie eruit zoals ik ben: een puber die voor het eerst op zichzelf woont, in een caravan, in een bos, in de rimboe.

‘Dus,’ zegt de agent, en hij leunt zwaar op zijn papieren, ‘je ging een eind wandelen, je kwam een man tegen, je liep een stukje met hem op, hij was een beetje raar maar toen ben je zonder problemen weer thuisgekomen. Dat is je verhaal?’

‘Hij deed,’ zeg ik, ‘de riem van zijn verrekijker om mijn hals.’

‘En toen?’

‘Hij...’ Ik zwijg. Ik haat die kerel met zijn dikke wenkbrauwen, zijn bierpens, zijn ongeduldige, dikke vingers. Ik haat hem misschien nog wel meer dan die man bij het meertje. ‘Hij liet me een paar eenden op het meer zien.’

De politieagent doet niet eens zijn best om zijn lachen in te houden. ‘Nou,’ zegt hij, en hij doet zijn boek met een klap dicht. ‘Klinkt doodeng.’

Hoe had ik die agent duidelijk moeten maken dat ik de drang tot geweld van die man voelde afstralen als hitte van een steen? Telkens weer heb ik dat moment aan de balie van het politiebureau door mijn hoofd laten gaan en telkens weer heb ik me afgevraagd of ik iets anders had kunnen doen, iets had kunnen zeggen dat had kunnen voorkomen wat er daarna gebeurde.

Ik had kunnen zeggen: Ik wil uw meerdere zien, ik wil degene spreken die hier aan het hoofd staat. Dat zou ik nu, op mijn drieënveertigste, hebben gedaan, maar toen? Die mogelijkheid kwam niet eens in me op.

Ik had kunnen zeggen: Luistert u eens, die man heeft mij niets gedaan, maar hij gaat iemand anders wel iets aandoen. Spoort u hem alstublieft op voordat dat gebeurt.

Ik had kunnen zeggen dat ik geweld instinctief voel aankomen. Dat ik heel lang mensen leek aan te sporen tot geweld om redenen die ik nooit echt heb begrepen. Als je als kind bent geslagen of gestompt, vergeet je nooit meer hoe machteloos en kwetsbaar je je dan voelt, en hoe een situatie in een oogwenk, in een ademtocht, van vriendelijk naar wreed kan omslaan. Die gevoeligheid zit in je bloed, als een antistof. Je leert vrij snel zulke plotselinge tegen jou gerichte daden aan te voelen komen; je merkt het aan een speciale intensiteit of trilling in de lucht. Je ontwikkelt een antenne voor geweld en vervolgens een repertoire van technieken om het af te wenden.

De school waar ik op zat, leek ervan doordrenkt. De dreiging hing als rook in de gangen, de aula, de klaslokalen, de ruimte tussen de tafeltjes. Hoofden werden geslagen, oren werden vastgegrepen, bordenwissers gegooid, pijnlijk goed gemikt; een leraar had de gewoonte om kinderen die hij niet mocht bij hun broekband op te tillen en tegen de muur te gooien. Ik hoor nog het geluid van een kinderschedel tegen de victoriaanse tegels.

Voor de ergste vergrijpen werden de jongens naar de directrice gestuurd; daar kregen ze met de stok. Meisjes kregen met een gympie. Ik keek weleens naar mijn gypies, die zwarte linnen schoenen met een hoefijzer

van elastiek bovenop waarmee we over het gymnastiekpaard klommen; ik keek vooral naar de grijzige geribbelde zolen en probeerde me dan de klap voor te stellen van rubber op ontblote huid.

De directrice boezemde ontzag en angst in. Die pezigehals en vogelkluwen van handen. Shawls die met een zilveren speld op haar trui waren vastgepind. Haar kantoortje met de donkere muren en het wijnkleurige kleed. Als ik daar werd ontboden om mijn leesvaardigheid te demonstreren met boekjes op leesniveau, keek ik naar dat kleed en stelde ik me voor dat ik daar met mijn rok omhoog stond, in afwachting van mijn lot, en me schrap zette voor de klap.

Dat sijpelde natuurlijk door naar de leerlingen. Heel populair was prikkeldraad, waarbij het vel van je onderarm als een natte doek werd uitgewrongen tot scherpe ellipsvormige huidplooien. Aan haren trekken, tenen pletten, hoofd omklemmen, vingers verdraaien: de pestkoppen hadden een groot en steeds uitgebreider repertoire tot hun beschikking. Ik had de pech dat ik niet het plaatselijke accent sprak, dat ik kon lezen voordat ik naar school ging, en een uiterlijk had dat, zo werd mij medegedeeld, abnormaal, aanstootgevend, op de een of andere manier onaangenaam was, rokken droeg die te vaak waren ingenomen en uitgelegd, ziekelijk was en lange periodes niet naar school kon, stotterde als mij werd gevraagd iets te zeggen, geen lakleren schoenen droeg, enzovoort. Ik herinner me dat een jongen uit mijn klas me achter het bakstenen schuurtje tegenhield en me zonder iets te zeggen aan de bandjes van mijn zomerjurk omhoogtrok tot de jurk in mijn oksels sneed. Over dat incident werd door geen van ons tweeën ooit nog iets gezegd. Ik herinner me een ouder meisje met

een glanzende donkere pony dat zich losmaakte uit de drukte op de speelplaats en mijn gezicht over de bast van een boom schuurde. In het eerste trimester op de scholengemeenschap werd ik halverwege een scheikundeles door een twaalfjarige skinhead in mijn gezicht gestompt. Als ik mijn tong tegen mijn bovenlip druk, kan ik nog steeds het litteken voelen.

Dus toen die man de riem van de verrekijker om mijn hals deed, wist ik wat daarna zou komen, ook al zei hij dat hij me een vlucht eidereenden of zoiets wilde laten zien. Ik kon het ruiken, ik kon het bijna zien zoals het in de lucht tussen ons in hing, zich verdikte, glinsterde. Die man was de zoveelste in een lange rij pestkoppen die zich ergerden aan mijn accent of mijn schoenen of god mocht weten wat – dat interesseerde me al lang niet meer – en hij ging me iets aandoen. Hij wilde me kwaad doen, me ervan langs geven, en dat kon ik niet voorkomen.

Ik besloot dat ik mee moest spelen met dat vogelkijkspelletje. Ik wist dat dat mijn enige hoop was. Je kunt een pestkop niet confronteren, niet uitdagen, je kunt hem niet laten weten dat je het weet, dat je hem doorziet.

Ik keek gedurende een seconde door de verrekijker. O, zei ik, eidereenden, jeetje, en ik dook naar beneden, weg uit de lus van die riem. Hij kwam achter me aan, natuurlijk kwam hij achter me aan met dat stuk zwart leer dat hij als een lasso om mijn hals wilde doen, maar nu keek ik hem aan, ik lachte naar hem, kwebbelde wat over eidereenden, zulke interessante vogels, maken ze geen dekbedden van hun donsveertjes? Echt? Fascinerend. Vertelt u eens wat meer over eenden, over vogels, over vogels kijken, jeetje wat weet u daar veel van, u gaat

zeker vaak vogels kijken. O ja? Vertelt u eens, wat is de bijzonderste vogel die u ooit hebt gezien, vertelt u dat maar onder het lopen, want is het al zo laat, ik moet echt gaan, de berg af, want mijn dienst begint zo, ja, ik werk daar, ziet u die schoorstenen? Daar is het. Dichtbij hè? Ze wachten daar al op mij. Als ik te laat ben, komen ze soms kijken waar ik blijf, ja, mijn baas, die staat vast al op me te wachten. Hij gaat hier ook vaak wandelen, al het personeel trouwens, hij weet dat ik hier ben, zeker weet hij dat, hij weet precies waar, dat heb ik zelf tegen hem gezegd, hij kan nu elk ogenblik hier zijn, daar om die bocht. Ja, we kunnen hier wel langs, vertelt u ondertussen nog wat over vogels kijken, ja, graag, maar ik moet nu wel opschieten, want ze wachten op me.

Twee weken later rijdt er een politieauto over het bochtige pad naar het pension. Er stappen twee mensen uit. Ik zie ze door het raam van een van de kamers boven, waar ik kussens in de slopen aan het wurmen ben. Ik weet meteen wat ze komen doen, dus zelfs voordat ik iemand mijn naam hoor roepen, loop ik al de trap af naar ze toe.

Ze zijn heel anders dan de politieagent op het bureau. Ze zijn in pak, hun manier van doen is serieus, geconcentreerd. Ze laten mijn baas, Vincent, hun politiepenning en papieren zien, met kalme gezichten, geoefend en vakkundig neutraal.

Ze willen me vertrouwelijk spreken, dus Vincent brengt ze naar een kamer die niet bezet is. Hij gaat met ons mee naar binnen, want het is een goeie vent en ik ben maar een paar jaar ouder dan zijn eigen kinderen, die je op het gras achter het pension kunt horen roepen en joelen.

Ik ga op een van de bedden zitten, die ik 's ochtends nog heb opgemaakt; de politievrouw komt naast me zitten en haar collega neemt plaats op het rotan siertafeltje waar sommige gasten 's ochtends graag hun thee geserveerd willen hebben.

Vincent drentelt wat rond, mompelt vol achterdocht, doet alsof hij een kristallen hanger voor het raam recht hangt, hij veegt imaginair stof van de schoorsteenmantel, rammelt met de kachelpook van de haard. In een vorig leven was hij een flowerpowerkind, een overlevende van Haight-Ashbury in San Francisco, en hij heeft een lage dunk van wat hij 'de wouten' noemt.

De agenten negeren hem, beleefd maar geconcentreerd. Ze willen iets vragen, vertelt de vrouw, over een man die ik kortgeleden tijdens een wandeling ben tegengekomen. Zou ik hun kunnen vertellen wat er toen precies is gebeurd?

Dat doe ik. Ik begin bij het begin, ik vertel dat ik hem eerder op die wandeling al tegenkwam, dat hij de andere kant op liep, maar toen opeens voor me opdook. 'Ik weet niet hoe hij dat heeft klaargespeeld,' zeg ik, 'want er is geen kortere weg, tenminste niet dat ik weet.' Ze knikken steeds, luisteren met een weloverwogen concentratie, moedigen me aan om verder te vertellen. Hun ogen zijn voortdurend op mijn gezicht gericht: ik heb hun onverdeelde aandacht. Als ik ze vertel over de riem van de verrekijker, houden ze op met knikken. Ze staren me aan, allebei, zonder met hun ogen te knippen. Het is een vreemd, verdicht moment. Volgens mij haalt niemand adem.

'De riem van een verrekijker?' vraagt de man.

'Ja,' zeg ik.

'En die deed hij om je hals?'

Ik knik. Ze wenden hun blik af, naar beneden, de vrouw maakt een notitie in haar opschrijfboekje.

Of ik misschien, vraagt ze terwijl ze me een map aanreikt, even een paar foto's wil bekijken en wil zeggen of ik hem daarop herken?

Op dat moment komt mijn baas tussenbeide. Hij kan het niet laten. 'Je hoeft niks te zeggen, hoor, dat hoeft echt niet. Ze hoeft niks te zeggen.'

De politieagente steekt haar hand op om hem tot zwijgen te brengen, en op hetzelfde moment leg ik mijn wijsvinger op een foto.

'Dat is hem,' zeg ik.

De rechercheurs kijken. De vrouw schrijft weer iets op in haar boekje. De man bedankt me en neemt de map van me aan.

'Hij heeft iemand vermoord,' zeg ik tegen ze. 'Ja, hè?'

Ze wisselen een ondoorgrondelijke blik, maar ze zeggen niets.

'Hij heeft iemand gewurgd. Met die verrekijkerriem.' Ik kijk van de een naar de ander en we weten het, we weten het allemaal. 'Ja, hè?'

Vincent vloekt zacht aan de andere kant van de kamer. Dan komt hij naar me toe en geeft me zijn zakdoek.

Het meisje dat stierf was tweeëntwintig. Ze kwam uit Nieuw-Zeeland en ze was met haar vriend aan het backpacken door Europa. Hij voelde zich die dag niet lekker, dus was hij in hun hostel gebleven, terwijl zij in haar eentje ging wandelen. Haar lichaam werd drie dagen later gevonden, niet ver van het pad waar ik had gelopen.

Ik weet dat allemaal omdat ik het een week later in de plaatselijke krant las: de politie wilde het niet zeggen. Ik zag een krantenkop in de etalage van een tijdschriften-

winkel, ging naar binnen om de krant te kopen, en zag haar gezicht, dat me aankeek vanaf de voorpagina. Ze had licht haar dat met een haarband naar achteren zat, een gezicht vol sproeten en een brede, argeloze lach.

Ik overdrijf niet als ik zeg dat ik vaak aan haar denk, misschien niet elke dag, maar de meeste dagen wel. Ik ben me bewust van haar leven, dat werd afgebroken, gekortwiekt, afgesneden, terwijl het mijne om wat voor reden ook verder mocht gaan.

Ik heb nooit geweten of hij is gepakt, veroordeeld, opgesloten. Ik had tijdens het gesprek de stellige indruk dat die rechercheurs hem op het spoor waren, hem al te pakken hadden, alleen nog mijn medewerking nodig hadden. Misschien waren de DNA-monsters onweerlegbaar. Misschien had hij bekend. Misschien waren er andere getuigen, andere bijna-slachtoffers die in de rechtszaal een getuigenis hebben afgelegd: ik ben daar nooit voor gevraagd en ik was te groen of, vermoed ik, te geschokt om het na te gaan, om de politie te bellen en te vragen hoe het was afgelopen, of ze hem hadden gepakt, of hij achter slot en grendel zat.

Korte tijd later heb ik die streek verlaten, dus ik heb nooit zekerheid gekregen. Dit alles gebeurde in een tijd toen nieuws nog niet overal en direct beschikbaar was. Ik kan op internet geen spoor, geen enkele aanwijzing voor die misdaad vinden, ook al heb ik er vaak naar gezocht.

Ik weet niet waarom hij mij spaarde, maar haar niet. Is ze in paniek geraakt? Probeerde ze weg te rennen? Is ze gaan gillen? Heeft ze de fout gemaakt hem duidelijk te maken dat hij een monster was?

Ik heb nog lang gedroomd over die man op het pad.

Hij verscheen in allerlei vermommingen, maar altijd met zijn rugzak en verrekijker. Soms, in de duisternis en verwarring van een droom, herkende ik hem alleen aan die uitrusting en dacht ik: o, ben jij het weer? Ben je teruggekomen?

Het is een verhaal dat ik moeilijk onder woorden kan brengen. Ik vertel het nooit, heb dat zelfs nog nooit eerder gedaan. Ook destijds heb ik het aan niemand verteld, niet aan vrienden, niet aan mijn familie: ik wist gewoon geen manier om wat er was voorgevallen in grammatica en zinsbouw te vangen. Ik heb het, nu ik erover nadenk, geloof ik maar één keer verteld: aan de man met wie ik later zou trouwen, en het is er pas uitgekomen toen we elkaar al jaren kenden. Ik vertelde het op een avond in Chili, toen we samen in de eetzaal van een hostel zaten. Zijn gezicht verried zo'n heftige, inwendige schok dat ik meteen wist dat ik dit waarschijnlijk mijn hele leven niet nog eens aan iemand zou vertellen.

Wat er met dat meisje gebeurde, en wat er bijna met mij is gebeurd, is niet iets wat makkelijk onder woorden gebracht kan worden, in een anekdote kan worden gevat, het is geen verhaal dat je routinematig afdraait aan tafel of aan de telefoon, van verteller overdraagt op verteller. Het is een verhaal over iets gruwelijks, over onheil, over onze ergste nachtmerries. Een verhaal dat diep weggestopt moet worden in een woordeloos, vergeten donker. De dood is me op dat pad rakelings gepasseerd, zó dichtbij dat ik zijn aanraking voelde, maar hij greep dat andere meisje en duwde haar onder.

Ik kan het nog steeds niet verdragen als iemand mijn hals aanraakt, wie dan ook: mijn man, mijn kinderen, de vriendelijke dokter die een keer naar mijn amandelen wilde kijken. Voor ik het weet, deins ik terug. Ik